

Historielaget Haldens Minder

Etablert 1896

post@haldensminder.no Bank: 1030.07.60169

Tlf./SMS: Olav Kolstad 916 87 991

PROGRAM FOR VÅRHALVÅRET 2023

Mandag 16. januar kl. 18:30 i Fredrikshalds Teater:

«Hvem får æren? I skuggen av Gustav Vigeland».

Gustav Vigeland fikk all æren for Vigelandsparken og Monolitten, men hvem var egentlig de som hogget ut Monolitten i de 14 årene det varte? **NRK-journalist Maren Kvamme Hagen** har gravd i denne saken og kommer til Halden denne kvelden. Samarbeid med Økomuseum Grenseland. Innslag også med Svein Norheim.

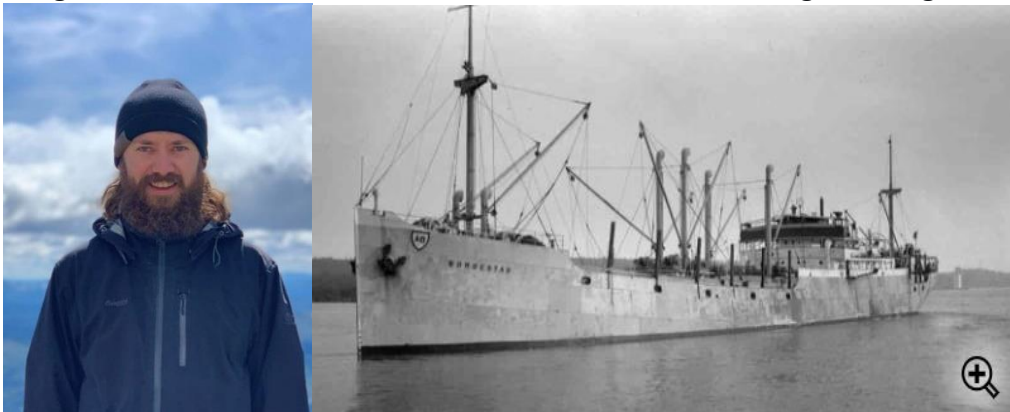

(Foto NRK Linked in)

Enkel servering

Torsdag 26. januar i Hagegata 2 kl. 19:00: «Krigsseilerne», ved Ole Jørgen Søndbø Abrahamsen. Han har ansvar for krigsseilerregisteret.no.

Temaet er aktualisert ved storfilmene «Krigsseileren» som fortsatt vises på kinoer rundt om i Norge. Her samarbeider vi med Fredrikshald Sjømandsforening. Kaffe og vafler fås kjøpt.

Tirsdag 14. februar kl. 19:00 i Fredrikshalds Teater: «Fredrikshalds rike onkel»

Rundt forrige århundreskifte var det 107 utsalgssteder for brennevin i Fredrikshald. Dette kunne en ikke leve med. Brennevinssamlaget ble da stiftet. Om dette kåserer tidligere redaktør i HA, **Bjørn Ystrøm**. Og så følger **Erling Günther** opp med noe om **avholdsbevegelsens historie** i byen.

OS: Aldershjemmene på Os (bildet) og i Tistedal var blant de institusjoner som ble finansiert med hjelp fra Brennevinssamlaget Foto: Ukjent

Kaffe og kake, og tid for småprat, fra kl. 18:15!

Tirsdag 21. mars kl. 19 i Fredrikshalds Teater:

Kvarstadbåtene

Kvarstadbåtene er betegnelsen på de norske handelsskipene som lå i svenske havner ved det tyske angrepet på Norge 9. april 1940. Både den norske eksilregjeringen i Storbritannia, og de tyske okkupasjonsmyndighetene i Norge, gjorde krav på de. Ved krigsutbruddet var det om lag 40 skip. [Wikipedia](#)

Overstyrmann Jahn Hilder Ask tar for seg historien om dette viktige avsnittet i norsk krigshistorie og med fokus på Halden-ekteparet Jens og Bertha Olsen, som begge havnet i tysk fangenskap. Møtet er et samarbeid mellom Fredrikshald Sjømandsforening og Historielaget Haldens Minder.

Enkel servering med kaffe og kaker, og tid for sosialt samvær fra kl. 18:00
Strømstad Historieforening er invitert.

Tirsdag 18. april kl. 18:00 i Fredrikshalds Teater: Årsmøte

Når: Tirsdag 18. april kl. 18.00

Hvor: Fredrikshalds Teater

Hva: Årsmøte. Deretter, kl. 19.00, tar Magne Rannestad for seg temaet «Totalforsvaret i Norge i perioden 1945-2023».

NB! Endring i programmet. Tirsdag 23. mai går ut, isteden blir det dette:

Torsdag 25. mai: Østfold i krig 1939-1945. Operasjon Polar Bear. Utflukt til Fredrikstad Museum kl. 17.

Norge var nøytralt da krigen brøt ut i Europa i september 1939, og Østfold ble det første fylke som ble berørt da de tyske invasjonsstyrkene kom natten mellom 8.-9. april 1940. Angrepet kom overraskende på Norge, men kvinner og menn stod opp mot okkupantene med livet som innsats – også i Østfold. Dette er deres historie.

Den sivile- og militære motstandskampen ble stor. Operasjonen "Polar Bear 6 East" i februar 1945 var spektakulær og den mest omfattende i Østfold. Elleve slepebåter og en bergingsbåt ble med stor risiko kapret og fraktet over til Sverige. Dette skulle forhindre tysk ødeleggelse av havner i Moss og Fredrikstad. Heltedåder gjennomført av fenrik Inge Steensland og av hans mange støttespillere kom helt overraskende på nazistene.

Vi lager til utflukt og kjører i privatbiler fra Fredrikshalds Teater kl. 17

Gratis inngang og omvisning på utstillingen. Retur kl. 20

Påmelding til Trond Glomsrød, SMS 911 33 401, e-post trondgl@gmail.com eller

Olav Kolstad, SMS 916 87 991, e-post olavkolstad@yahoo.no, innen tirsdag 22. mai.

NB! I mai åpner også **Fengselmuseet**. Her vil vi som forening engasjere oss og invitasjon til åpningen vil bli lagt ut når dato og program er fastlagt.

Lørdag 10. juni: Planlagt utflukt i Grenseland, nærmere bestemt med buss til Dalsland: Baldersnes/Hoverud/Upperud, Dalsland hembygdsforening, Mellerud. Et samarbeid med Økomuseum Grenseland og invitasjon til BRA- og Idd og Enningdalen Historielag.

Lunsj på Baldersnäs Herrgård

KULTURvandringer sommeren 2023, våre bidrag:

Ett forberedt tilbud: **Rødsberget** v/ Olav Kolstad

Og så blir det arbeid med et prosjekt å få til en tursti til Tistedalen som en fortsettelse av «Elvelangs». Dette er et samarbeid med Økomuseum Grenseland og Halden Kommune. Her trenger vi bl.a. frivillige i fysisk ryddearbeid.